

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **N., s. r. o., D.**, IČO: X., zast. advokátom Mgr. M. Š., K., proti žalovanému: **B., spol. s r. o., V.**, IČO: X., zast. advokátom JUDr. J. H., **R., o zaplataenie 3 795,97 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 33Cb 296/2010, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. júna 2012, č. k. 1Cob/191/2012–95, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a.**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy dovolacieho konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 190,63 Eur na účet jeho právneho zástupcu, do 3 dní po nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom z 24. 02. 2012 č. k. 33Cb/296/2010-71 zaviazal žalovaného na zaplataenie 3 295,97 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 7 591,93 Eur od 21. 03. 2009 do 26. 05. 2009, s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 5 795,96 Eur od 27. 05. 2009 do 23. 09. 2009, zo sumy 5 295,96 Eur od 24. 09. 2009 do 29. 03. 2010, zo sumy 4 795,96 Eur od 30. 03. 2010 do 28. 04. 2010, zo sumy 4 295,97 Eur od 29. 04. 2010 do 01. 06. 2010, zo sumy 3 795,97 Eur od 02. 06. 2010 do 08. 07. 2010 a zo sumy 3 295,97 Eur od 09. 07. 2010 do zaplataenia a na náhradu trov konania vo výške 1 439,17 Eur. V časti o zaplataenie istiny vo výške 500,-- Eur súd prvého stupňa konanie zastavil podľa ust. § 96 O. s. p. z dôvodu, že v tejto časti žalobca vzal návrh späť.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa proti žalovanému domáhal pôvodne

zaplatenia sumy 4 295,97 Eur s príslušenstvom titulom plnenia zo zmluvy o poskytovaní komplexných služieb v oblasti priemyselného odmasťovania uzavretej medzi účastníkmi dňa 07. 06. 2007, ktorá bola zmenená a doplnená dodatkom č. 1 uzavretým dňa 26. 02. 2009 a dodatkom č. 2 uzavretým dňa 29. 04. 2009. Predmetom zmluvy bol prenájom zariadenia ADS 400 a poskytnutie iných služieb spojených s prenájomom a dodanie tovarov. Účastníci si dohodli v zmluve o poskytovaní služieb cenu vo výške 1 858,86 Eur mesačne, ktorá bola podľa bodu 4.2 zmluvy kalkulovaná na maximálne 600 kg prípravku ADS HEAT SOLVE + 150 kg aktivátoru ročne a pre prípad vyššej spotreby bola medzi účastníkmi dohodnutá úprava ceny. Podľa bodu 4.1 zmluvy odmena zahŕňala dopravu zariadenia do miesta určenia a späť, poskytnutie zariadenia k používaniu, dodávku potrebného množstva chemických výrobkov, technickú pomoc a školenie obsluhy v mieste zákazníka, likvidáciu a odvoz odpadu vyprodukovaného zariadením ADS v objeme 1 500 litrov mesačne, bežnú údržbu a opravy zariadenia, pričom bola medzi účastníkmi dohodnutá ako odmena konečná s výhradou ustanovení článku IV bodu 4.2 a 4.4 zmluvy. Žalobca vyúčtoval žalovanému faktúrou č. 587577 vystavenou dňa 25. 04. 2008 odmenu za vykonané služby podľa zmluvy vo výške 11 387,90 Eur, ktorá sa stala splatnou dňa 25. 05. 2008, pričom žalovaný po tom, čo v lehote splatnosti faktúru neuhradil, navrhol žalobcovi splatenie dlžnej sumy v splátkach po 3 795,97 Eur splatných v mesiacoch február, marec a apríl 2009, s ktorým návrhom žalovaný súhlasil. Žalovaný zaplatil len prvú splátku dlhu vo výške 3 795,97 Eur a na ďalšie dve splátky poskytol žalovaný žalobcovi len čiastočné plnenie vo výške 1 795,97 Eur a výške 500,-- Eur. Dňa 28. 04. 2010 zaplatil žalovaný žalobcovi na svoj záväzok ďalšiu sumu vo výške 500,-- Eur a po podaní návrhu zaplatil žalovaný žalobcovi dňa 01. 06. 2010 sumu 500,-- Eur a dňa 08. 07. 2010 znovu 500,-- Eur. Zvyšok vyúčtovanej peňažnej sumy vo výške 3 295,97 Eur žalovaný neuhradil. Prvostupňový súd posúdil vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako obchodnoprávny vzťah v zmysle ust. § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, keď jeho účastníci uzavreli tzv. nepomenovanú zmluvu podľa ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, pričom žalobca poskytol žalovanému služby a dodal mu tovar za cenu 11 387,90 Eur, z čoho žalovaný neuhradil 3 295,97 Eur. Žalovaný namietal nesprávnosť faktúry č. 587577, ktorou žalobca dňa 25. 04. 2008 vyúčtoval dodaný tovar a služby až 27. 04. 2010. S poukazom na písomné vyjadrenie konateľa žalovaného zo dňa 13. 02. 2009, ktorým tento súhlasil so splátkovým kalendárom, vyhodnotil súd prvého stupňa neskoršiu obranu žalovaného, spočívajúcu v námietke nesprávnej výšky faktúrou vyúčtovanej ceny tovarov a služieb ako

účelovú obranu so snahou vyhnúť sa uhradeniu ceny za navyiac dodaný chemický materiál. Súd prvého stupňa považoval existenciu záväzku žalovaného za preukázanú s ohľadom na vyjadrenie konateľa žalovaného zo dňa 13. 02. 2009, ktoré podľa obsahu vyhodnotil ako uznanie dlhu žalovaným, ktoré spĺňa všetky formálne a obsahové náležitosti uznania dlhu, a preto vyvolalo účinky domnienky o existencii záväzku žalovaného v čase uznania, ktorú sa žalovanému nepodarilo v konaní vyvrátiť. Žalobcovi priznané úroky z omeškania posúdil súd prvého stupňa podľa ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a ust. § 3 nar. vl. SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2009 a priznal žalobcovi nárok na zaplatenie úrokov z omeškania v sadzbe o osem percentuálnych bodov vyššej ako základná úroková sadzba ECB (od 01. 01. 2009), teda v úrokovej sadzbe 9,5% p. a. a 9% p. a. O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a pretože mal žalobca v konaní plný úspech, priznal mu prvostupňový súd náhradu účelných trov konania vo výške 1 439,17 Eur, z toho 227,50 Eur za zaplatený súdny poplatok a v ostatnej výške titulom trov právneho zastúpenia žalobcu, ktoré v rozsudku špecifikoval.

Rozhodujúc o odvolaní žalovaného Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 27. júna 2012, č. k. 1Cob/191/2012–95 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 190,42 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odvolací súd, po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, svoje rozhodnutie náležite, podrobne a logicky odôvodnil.

Odvolací súd uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že účastníci uzavreli dňa 07... 06... 2007 zmluvu o poskytovaní komplexných služieb v oblasti priemyselného odmasťovania, predmetom ktorej bolo poskytnutie komplexnej služby žalobcom, zahrňujúcej prenájom zariadenia ADS 400, poskytnutie technologického postupu, technickej asistencie v sídle zákazníka vrátane zaškolenia obsluhy, dodávky potrebného množstva chemických výrobkov a prípadný odvoz odpadu k následnej likvidácii (ďalej len „zmluva“). V článku IV

bod 4.1 v spojení s bodom 4.2 zmluvy dohodnutá mesačná cena vo výške 56 000,-- Sk bola kalkulovaná na max. 600 kg chemického prípravku a 150 kg aktivátoru ročne. Súčasne sa účastníci pre prípad prekročenia spotreby chemických prípravkov oproti kalkulácii dohodli v bode 4.2 zmluvy na úprave ceny dohodou strán. Žalobca vyúčtoval žalovanému faktúrou č. 587577 vystavenou na sumu 11 387,90 Eur, vrátane DPH doplatok za dodávku chemických prípravkov žalovanému nad kalkulované množstvo v zmysle bodu 4.2 zmluvy. Žalovaný svojím vyjadrením zo dňa 19. 02. 2009 k návrhu žalobcu na splácanie pohľadávky z faktúry č. 587577 ako doplatku za nadmernú spotrebu chémie v zmysle zmluvy v splátkach podľa splátkového kalendára uviedol, že s navrhovaným spôsobom riešenia jeho záväzku, vrátane splátkového kalendára na faktúru č. 587577 v plnom rozsahu súhlasí. V tomto prípade nie je podľa odvolacieho súdu sporné, že záväzok žalovaného bol dostatočne určite vymedzený v návrhu splátkového kalendára vyhotoveného žalobcom a doručeného žalovanému, a to odkazom na faktúru s uvedením jej čísla a dátumu vystavenia, presnou špecifikáciou výšky fakturovanej sumy, ktorej uvedenie samo osebe by postačovalo na identifikáciu záväzku žalovaného. Navyiac žalobca uviedol vo svojom liste zo dňa 13. 02. 2009 aj právny dôvod vzniku záväzku ako doplatok za nadmernú spotrebu chémie. Keďže spôsob identifikácie dlhu zákon neurčuje, možno ho urobiť akýmkoľvek jednoznačným spôsobom. Odvolací súd je názoru, že prejav vôle žalovaného ako dlžníka, a to jednak obsah jeho písomného vyjadrenia zo dňa 19. 02. 2009, ako aj následné zaplatenie prvej najskôr splatnej splátky splátkového kalendára, je možné vyložiť len ako uznanie konkrétneho dlhu žalovaným. Uznanie dlhu založilo vyvrátiteľnú domnienku, podľa ktorej sa má za to, že záväzok v dobe uznania trval. Dôkazné bremeno ohľadom neexistencie záväzku viazne na dlžníkovi, teda na žalovanému. Samotné popretie skutočnosti, o ktorej platí vyvrátiteľná domnienka, nepostačuje na záver súdu, že žalovaný uniesol dôkazné bremeno ohľadom neexistencie záväzku, ktorý skôr uznal.

Odvolací súd nepovažoval námietky žalovaného uvádzané v jeho odvolaní za dôvodné a za stavu, keď súd prvého stupňa na základe dostatočne zisteného skutkového stavu dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a správne vec posúdil aj po právnej stránke, žalovaným uplatnené odvolacie dôvody nemohli obstáť a odvolací súd tak rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p.

v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, priznal náhradu trov odvolacieho konania.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie a navrhol ho zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšieho konanie... V dovolaní uviedol, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f / O. s. p. Ako dovolací dôvod uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.).

Odňatie možnosti konať pred súdom, videl v tom, že hoci boli v predmetnom konaní vytýčené dve pojednávania, žalovaný v konaní prostredníctvom svojho štatutárneho orgánu ani raz nevypovedal, súd ho na to nevyzval a v konaní nemal možnosť vyjadriť sa k predmetnej veci.

Uviedol, že sa nezúčastnil ani jedného pojednávania, avšak bol riadne ospravedlnený svojím advokátom a súd mal teda vytýčiť pred rozhodnutím vo veci ďalšie pojednávanie, kde by mu ako účastníkovi konania umožnil vyjadriť sa k meritu veci. V predmetnom konaní chcel poukázať a súčasne klásť žalobcovi otázky týkajúce sa spornej faktúry č. 587577 a na obsah zmluvy o poskytovaní služieb zo dňa 07. 06. 2007. Súčasne chcel klásť otázky na článok 4 bod 4.1. predmetnej zmluvy. Napriek tomuto dohodnutému bodu mu žalobca okrem paušálnej zmluvy fakturoval i sumu navyše za chemický materiál, ktorý bol však podľa zmluvy zahrnutý v paušále.

Žalobca sa k podanému dovolaniu vyjadril tak, že podľa jeho názoru je bezpredmetné a účelové. Navrhol dovolanie žalovaného zamietnuť a uplatnil si trovy odvolacieho konania. Uviedol, že ako rozhodnutie súdu prvého stupňa, tak aj odvolacieho súdu je vecne správne. Žalovaný a ani jeho právny zástupca nenavrhlí výsluch účastníkov konania, resp. nepožiadali vypovedať vo veci osobne, a ani neoznačili a nepredložili do skončenia dokazovania v predmetnej veci ďalšie dôkazy, súd vo veci rozhodol na základe obsahu spisu a dovtedy vykonaných dôkazov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O... s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr to, či sa ním napadá rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom.

Podľa § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozsudku je prípustné:

- proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (ods. 1),
- proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (ods. 2) a prípustné je aj
- proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ako odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (ods. 3).

V prejednávanej veci nejde o žiaden z vymenovaných prípadov, preto prípustnosť dovolania z § 238 O. s. p. nemožno vyvodiť.

Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. Jedným z dôvodov zakladajúcich vždy prípustnosť dovolania je aj prípad, keď bola účastníkovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.), ktorého sa dovoľáva žalovaný. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa dovolateľa, v konaní súdov došlo k takémuto pochybeniu.

Podľa názoru dovolacieho súdu k vytýkanému nesprávnemu postupu v prejednávanej veci nedošlo.

Dovolateľ videl odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že ako súd prvého stupňa, tak aj odvolací súd nevykonali dôkaz výsluchom účastníka konania, resp. jeho konateľa.

Skutočnosť, že súdy nevykonali dôkaz navrhnutý žalovaným, nemožno považovať za postup, ktorým by súd odňal možnosť konať pred súdom. Nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom. Tento názor zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí, uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993. Platí to v plnom rozsahu aj o takom dôkaze, ktorý účastník zo svojho subjektívneho hľadiska považuje za vysoko významný. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O. s. p.). Skutočnosť, že súd nevykonal taký dôkaz, ktorý by bol podľa účastníka spôsobilý privodiť zvrat v skorších skutkových zisteniach, by mohla mať za následok neúplné zistenie skutkového stavu vedúce k vydaniu nesprávneho rozhodnutia, by síce zakladala dôvodnosť dovolania, nebola by však odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.), ktoré by zakladalo prípustnosť dovolania.

Je potrebné poukázať na skutočnosť, že žalovaný v predmetnom konaní vykonanie dôkazu, v ktorého nevykonaní vidí odňatie možnosti konať pred súdom ani nenavrhol.

Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu z 04. 08. 2010, i vo vyjadrení z 07. 09. 2011 tvrdil isté skutočnosti, na ich preukázanie však neoznačil ani nepredložil súdu žiaden dôkaz, a to ani napriek doručenému poučeniu zo strany súdu o dôkaznej povinnosti podľa ust. § 118 a § 120 O. s. p. a zákonnej povinnosti účastníkov konania označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V sporovom konaní, ktoré je dôsledne ovládané tzv. prejednacím princípom (princípom formálnej pravdy) sú účastníci povinní substancovať svoje skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy v jednotlivých procesných úkonoch. Hovoríme o tzv. povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti. V sporových konaniach je nesplnenie povinnosti tvrdenia i dôkaznej povinnosti stíhané tzv. bremenom tvrdenia a dôkazným bremenom.

Nepriaznivý následok nedostatočného substancovania a skutkového stavu (je jedno, či zo strany žalobcu, alebo žalovaného v sporovom konaní) sa prejaví až v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje bremeno tvrdenia, prípadne dôkazné bremeno neunesol. Dovolací súd tiež poukazuje na ust. § 114 ods. 1 O. s. p., z ktorého vyplýva procesná povinnosť súdu pripraviť pojednávanie tak, aby bolo možné rozhodnúť o veci spravidla na jednom pojednávaní. V danom prípade súd splnil všetky procesné povinnosti pre rozhodnutie, naopak žalovaný žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení neoznačil a nepredložil a pojednávania dňa 24. 02. 2012 sa nezúčastnil a ani sa z jeho neúčasti pre vážne dôvody neospravedlnil.

To či skutkové a právne závery, založené na dokazovaní vykonanom bez zreteľa na navrhnuté a nevykonané dôkazy, sú správne alebo nie, možno v dovolacom konaní posúdiť až v prípade, že by z určitého dôvodu bolo dovolanie prípustné (ide o dôvody, ktoré síce môžu zakladať dôvodnosť dovolania, nie však jeho prípustnosť). O taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo. Žalovaný mohol v konaní využiť svoje práva a uplatniť procesným predpisom dovolený vplyv na priebeh konania a rozhodnutie súdu. Mal možnosť vyjadriť svoj názor na to, aké skutkové zistenia sa majú z vykonaných dôkazov vyvodiť, ako sa majú právne hodnotiť, ako sa majú príslušné predpisy hmotného práva na vec správne aplikovať a aký konečný záver o dôvodnosti žaloby sa má z nich vyvodiť. Skutočnosť, že odvolací súd jeho skutkové tvrdenia a právne hodnotenie neakceptoval, nemožno považovať za odňatie práva konať pred súdom.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených žalovaným (§ 237 písm. f/ O... s. p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 238 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa ust. § 234b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 / O. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov dovolacieho konania (trovy právneho zastúpenia) za 1 úkon právnej služby -

vyjadrenie k dovolaniu žalovanému – odmena vo výške 151,05 Eur + režijný paušál vo výške 8,04 Eur + 20% DPH (31,74 Eur), spolu by teda mal žalovaný nárok na náhradu trov dovolacieho konania vo výške 190,92 Eur, keďže si však uplatnil trovy dovolacieho konania vo výške 190,63 Eur, priznal mu ich dovolací súd v s poukazom na § 153 ods. 2 O. s. p. len vo výške ním uplatnenej - 190,63 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2014

JUDr. Katarína Pramuková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová